

[Rahbæk Møller]

Men når det drejer sig om, hvad der skal ske i et 5-10-årigt perspektiv, så er det strukturpolitikken, der bestemmer samfundets struktur, og forhåbentlig tænker regeringen – det burde den i hvert fald – lidt længere end ud over næste valgdato. Den burde også tænke på, hvad der skal ske om 5-10 år, og så er det strukturpolitikken, vi skal have fat i.

(Kort bemærkning).

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg vil gerne takke for de positive bemærkninger, der har været om det dagsordensforslag, som Socialdemokratiet har fremsat. Vi er trygge ved, at det er blevet opfattet i den rette ånd. Vi er trygge ved, at der ser ud til at være et flertal for erkendelsen af, at der skal gøres noget for at modernisere vore virksomheder, der skal gøres noget for forskning og uddannelse, der skal gøres noget i den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Derfor er jeg også lidt ked af, at SF desværre ikke mente, at de kunne støtte vort dagsordensforslag, og jeg vil godt gentage, som jeg sagde det tidligere på dagen, at det havde klædt os alle sammen, hvis vi havde kunnet samle os om den fælles erklæring, også som et signal udadtil. Det, at Fremskridtspartiet ikke kan støtte forslaget, mener jeg ikke nødvendigvis behøver at komme forslaget til skade. Men det havde været lykkeligt, hvis SF kunne have været med. Det er der ikke noget at gøre ved.

Jeg takker også økonomiministeren for de positive bemærkninger, ikke mindst om pensionsspørgsmålet.

På den anden side skal jeg ikke undlade at bemærke, at når det gælder det fundamentale spørgsmål, hvad man vil gøre for beskæftigelsesfremme i den nærmeste tid, så har det mest ud over de generelle betragtninger om den økonomiske politik været et konkret bud fra socialministeren på kontanthjælpssiden. Jeg skal beklage det lidt, men håbe på, at vi, når vi kommer tilbage med den konkrete udmøntning af den dagsorden, der her foreligger, kan se frem til gode, konstruktive beslutninger på de strukturproblemer, som vi dog trods alt har fået indkredset her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

(Foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 4 af Nyrup Rasmussen (S) (se foran) vedtoges med 89 stemmer (S, KF, V, RV, CD og KRF) mod 16 (FP); 17 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 5 af Glistrup (FP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 6 af Rahbæk Møller (SF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat (omtrykt) 2/11 88).

Lovforslaget sættes til forhandling

Forhandling

Erling Christensen (S):

Som et lyn fra en klar himmel var frikommunetanken over Øresund kommet fra Sverige til Danmark. For nøjagtig 4 år siden blev frikommuneloven fremsat her i Folketinget. Og siden er der godkendt over 200 frikommuneforsøg, fortæller ministeren.

Når jeg tænker på de arbejdsvilkår, regeringen i øvrigt har budt vore kommuner i de 4 år, synes jeg, at det er flot gjort, at der har været overskud i vore frikommuner til også at tænke nye tanker. Efter min bedste overbevisning er vore frikommuneforsøg, det store arbejde i kommunerne, de mange eksperimenter, grundlaget for de mange overvejelser, der i øjeblikket gøres i forbindelse med det, vi kan kalde opgaverereformen.

[Erling Christensen]

Kommunernes Landsforenings kampagne »Kommunen i 90erne«, Lotz-udvalget og nu statsministerudvalget kredser alle omkring det samme, nemlig hvorledes der kan laves forenklinger af det offentlige opgavevaretagelse, en afbureaukratisering og en bedre udnyttelse af vores skattepenge.

Modet til at sætte de ting i gang udspringer klart af frikommuneforsøget. Mange af de ting, som Lotz-udvalgets to første betænkninger indeholder, kan også føres tilbage til frikommuneforsøget.

Mit partis, Socialdemokratiets, nylig afholdte kongres vedtog et nyt kommunalpolitisk idéprogram, som også klart viser mod til at lægge opgaver ud, at decentralisere opgavers løsning. Vi ønsker også at sammenkoble indflydelse og ansvar meget mere. Det har ikke noget at gøre med at ændre den kommunale struktur. For os i Socialdemokratiet er det spørgsmålet om at henlægge løsningen af de kommunale opgaver til det sted i amtet eller i kommunen, hvor de løses bedst, og således at borgerne bliver mest muligt involveret.

I Socialdemokratiet har vi mange gange bedt om ministerens løbende vurderinger af frikommuneforsøgene. Lotz-udvalgets arbejde er i høj grad udtryk for, at vores ønske er efterkommet. Dermed være selvfølgelig ikke sagt noget om vores holdning til den generelle lovgivning, der eventuelt kommer ud af udvalgets betænkninger. Den kan vi jo af gode grunde først udtale os om, når vi ser lovforslagene.

Det foreliggende lovforslag indeholder efter Socialdemokratiets opfattelse tre hovedpunkter:

1) En ny styrelsesvedtægt for Esbjerg Kommune, en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre.

2) Halv kontanthjælp i 9 måneder til kontanthjælpsmodtagere, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed, en slags iværksætterydelse.

3) Der gives kommuner mulighed for at overtage amternes ansvar for den udvidede specialundervisning efter § 19, stk. 2.

Jeg håber, udvalgsarbejdet vil fjerne mine betænkeligheder ved det sidste forslag. Jeg er i tvivl om, at alle kommuner er i stand til at lave en betryggende og ordentlig § 9, stk. 2, om undervisning. Kan den tvivl fjernes, således at jeg er sikker på, at vore handicappede børns un-

dervisning og velfærd ikke forringes, så er jeg selvfølgelig indstillet på at støtte også det forslag.

Med hensyn til ændringerne på Miljøministeriets område vil jeg på Socialdemokratiets vegne afvente at give udtryk for vores stillingtagen, indtil vi helt konkret har set, hvad ansøgningerne indeholder.

Socialdemokratiet medvirker som sædvanlig gerne til et hurtigt og sagligt opklaringsarbejde om disse ting i udvalget, således at også denne frikommunelov kan gennemføres rimelig hurtigt.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører, fru Karen Højte Jensen, beklageligvis ikke kan være her i dag, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Den konservative folketingsgruppe kan give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Vi finder det nyttigt, at der på mange forskellige områder afprøves en række ideer opstået i lokalområderne. Men vi forbeholder os naturligvis retten til ud fra vor konservative grundholdning at vurdere resultaterne af forsøgene og eventuelt også at gå imod ved omsætningen i konkret lovgivning.

Men som sagt kan vi tilslutte os det foreliggende lovforslag.

Agerschou (SF):

Lovforslaget indeholder en række nye hjemmeler til frikommuneforsøg, og lad mig tage de for os positive først.

Det ene drejer sig om muligheden for at indføre en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre i en kommune. Det synes vi er et interessant forsøg. Vi mener, at der kan være et problem med mindretalsbeskyttelsen i et sådant system, sådan som det i hvert tilfælde er gengivet i lovforslaget, og det er noget, vi vil undersøge nærmere under udvalgsarbejdet.

Også forsøget med at lade kontanthjælpsmodtagere, der har fået hjælp i 9 måneder eller mere, have halv bistandsydelse i en periode ved start af selvstændig virksomhed synes vi er interessant.

Men de fleste af de øvrige hjemmeler forstår vi faktisk ikke nytten af, og vi mener, der er tale om en udvanding af selve forsøgsbegrebet.

[Agerschou]

Dels er der forslagene på Miljøministeriets område, der handler om overførsel af zonetovskompetence, kompetence fra fredningsnævne samt en ophævelse af kommunernes forpligtelse til at arbejde for virkeliggørelsen af regionplanen. Det forekommer os ikke særlig hensigtsmæssigt, for os bekendt arbejdes der for tiden i Miljøministeriet med oplæg til omfattende ændringer i miljø- og planlovgivningen, herunder inddragelse af loven om by- og landzoner og regionplanloven og kommuneplanloven. Når det er tilfældet, synes vi ikke, det er nogen særlig god idé at foreslå forsøg på området, og vi mener, at der er tale om en udvanding af forsøgsbegrebet, fordi de eventuelle forsøg, der vil blive sat i værk, alligevel ikke vil kunne få nogen indflydelse på den generelle lovgivning, der vil blive foreslået.

Det samme gælder for så vidt de såkaldte forsøg, hvor amtskommunen på nogle områder ikke længere skal involveres i det kommunale folkeskolevæsen. Jamen hvorfor lave forsøg på det område? Er der nogen grund til at lave forsøg? Er det ikke noget, man kan tage stilling til med det samme? Det mener vi faktisk det er.

Vi synes i det hele taget, at det er et problem ved frikommuneforsøget, at man ikke holder sig formålet for øje. Der er tale om revl og krat. Man sætter en række forsøg i gang, som ikke bliver brugt til noget som helst.

Et eksempel i øjeblikket er den hjemmel til forsøg ifølge frikommunelovgivningen, hvorefter kontanthjælpsmodtagere har ret til at have en vis indtægt ved siden af kontanthjælpen. Der er ikke kommet noget forsøgsresultat. Jeg er ikke engang klar over, om der overhovedet er sat et forsøg i værk. Det er der, nikker socialministeren. Det er der, men der er i hvert fald ikke kommet noget forsøgsresultat. Alligevel bliver der fremsat et lovforslag – som vi er enige i – af socialministeren, der foreslår, at der bliver en generel ændring af den sociale lovgivning, så kontanthjælpsmodtagere har ret til at have indtægter ved siden af.

Heller ikke på det område mener vi egentlig at det var nødvendigt med et forsøg, og vi synes, det er et problem, at der på frikommuneområdet bliver iværksat alle mulige og umulige forsøg, i stedet for at vi koncentrerer os om noget, der er virkelig perspektivrigt.

Sønderby (V):

Ikke mærkeligt kan Venstre støtte disse forslag.

Det er jo 3 år siden, at den daværende minister, Britta Schall Holberg, fremsatte lovforslaget om frikommuner. Vi synes, det var en god idé, og jeg forstår ikke rigtig SF's ordfører, fordi meningen med frikommuneforsøgene jo netop er at prøve nogle ting af.

Der kom en række forslag ind dengang. Der er godt 200 af dem, der er godkendt nu, og jeg synes egentlig, at det på nogle områder har været lidt svært at få godkendt forsøg. Men formålet med det er jo at få prøvet nogle ting af og så finde ud af, om vi i Folketinget skal ændre lovgivningen på det pågældende område.

Den nuværende indenrigsminister har så fulgt det op med Lotz-udvalget, og jeg er meget enig med den socialdemokratiske ordfører i, at der er mange gode ting i Lotz-udvalgets arbejde.

Det bliver så yderligere fulgt op af det statsministerudvalg, der er nedsat nu for at forenkle den offentlige administration, undgå, at man skriver fra den ene offentlige institution til den anden, og i den forbindelse er de forslag, som ligger i dette lovforslag, jo absolut positive. Vi er altså tilfredse med, at der nu ligger et lovforslag, som vi kan tage fat på.

Et af forslagene gælder ressortfordelingen imellem Kulturministeriet og Undervisningsministeriet. Det er en naturlig ting.

Forslaget fra Esbjerg Kommune, som i enighed har bedt om at måtte prøve et forsøg med en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre, synes jeg også kan være spændende at afprøve.

Jeg håber, at Socialdemokratiet også, når de får læst på lektien, vil støtte det, der er foreslået fra Nordjyllands Amt – og jeg mener endda, det er hele amtet, der har bedt om at få forsøget – for jeg synes egentlig, at her prøver vi også at lægge nogle opgaver ud til kommunerne. Amtet har sagt: Lad dem få zonetovskompetencen. Vi får jo ikke nogen til at stille op til kommunevælgene, hvis ikke vi giver dem et ansvar, og med ansvar følger også interesse for sagen.

Det gælder også frikommuneforsøget med, at kommunen selv kan beslutte omfanget og placeringen af boligbyggeri og erhvervsbyggeri. Det er også en øget decentralisering af Planstyrelsens opgaver.

[Sønderby]

Jeg synes også, at forslaget om iværksætterstøtte skal prøves af.

Alt i alt synes vi, at frikommuneloven har sat ting i gang, som i hvert fald kan være et udmærket redskab for Lotz-udvalget og til de forenklinger, som regeringen arbejder med, og vi håber på et hurtigt udvalgsarbejde. Jeg tror også, at det kan give øget tillid i kommunerne til at tage fat på tingene, at kommunerne får lov til at komme med nogle ideer, og især at vi herinde fra Folketinget accepterer dem og siger: Ja, men så prøv dem af. Dermed har vi jo ikke sagt, at de duer, det vil jeg da gerne sige. Det er jo forsøg.

Johannes Sørensen (FP):

Siden man for 3 år siden startede frikommuneprojektet, er der sket mange ændringer af frikommuneloven, og lovforslag nr. L 78 er således kun en lovmæssig opfølgning af den løbende proces med nye retningslinier for gennemførelse af frikommuneforsøg.

I Fremskridtspartiet er vi grundlæggende af den opfattelse, at primærkommuner og amtskommuner skal have den størst mulige frihed til at forvalte og klare egne opgaver. Vi kan derfor helt støtte det fremsatte lovforslag, men vi vil i udvalget fremsætte yderligere forslag om at give alle kommuner den frihed, som de kommuner, der er omfattet af frikommuneloven, har.

Der står jo her, at miljøministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter tillige kommuner, der ikke er frikommuner, får mulighed for at overtage en amtskommunes kompetence til at administrere visse ting. Vi mener ikke, det skal være en betingelse, at disse kommuner er beliggende i en amtskommune, der er inde under frikommuneforsøgsordningen.

Specielt med hensyn til lovforslagets § 33, der omhandler langtidskontanthjælpsmodtagerens mulighed for at drive og etablere selvstændig virksomhed, kan vi gå ind for forslaget om, at disse skal kunne få udbetalt halvdelen af kontanthjælpen i op til 9 måneder.

Jeg skal på Fremskridtspartiets vegne tilsige positiv medvirken i udvalgsarbejdet.

Marianne Jelved (RV):

I Det Radikale Venstre er vi stærkt interesse-

ret i, at der gives kommunerne mulighed for forsøg på forskellige områder. Det er ud fra en betragtning om, at forsøg, der udspringer af lokale behov, ønsker og engagement, fortjener opbakning fra Folketingets side.

Det er vigtigt, at det ikke kun er herinde, der tænkes tanker og søges nye veje for vores offentlige system. Det vil måske også vise sig med tiden, at løsningerne på opgaverne kan være forskellige og alligevel være lige gode, for resultaterne af løsningsmåderne kan være lige gode, men vejene, ad hvilke man kommer dertil, kan være forskellige. Og måske kunne det også i sidste ende føre til, at Folketinget bliver bedre til at udforme lovgivning, der ikke detailstyrer, men er bredere og mere målorienteret.

Derfor har forslaget med alle dets paragraffer Det Radikale Venstres fulde opbakning.

Lis Noer Holmberg (CD):

Siden 1985, hvor man startede frikommuneprojektet, er der sket mange ting rundt omkring. Flere amter og kommuner er kommet til, og som indenrigsministeren udtrykte det, går disse frikommuner med stor idérigdom og interesse ind i projektet. Det er rart at høre.

Jeg synes dog, at man ikke bruger sin status som frikommune i så høj grad, som man kunne ønske sig, og som loven åbner mulighed for. Her tænker jeg på de lange ventelister på børnepasningsområdet. Vi må håbe, at det går op for kommunerne, at de ikke kan løse problemerne ved at bygge den ene dyre institution efter den anden, men at de behøver at tænke nyt. Det er jo netop ideen med frikommunetanken.

CD kan helt tilslutte sig ideen om, at en kontanthjælpsmodtager, der har fået hjælp uafbrudt i 9 måneder eller mere, og som etablerer sig og driver selvstændig forretning, kan oppebære halvdelen af kontanthjælpen i indtil et år som en fast ydelse, og at denne ydelse ikke fratrækkes hans indtjening. Det er en god måde at støtte igangsættere på og få folk ud af bistandsystemet.

Hvad angår miljøområdet, finder vi det også positivt, at frikommunerne får mulighed for at overtage amtskommunens kompetence til at træffe afgørelse efter f.eks. by- og landzoneloven. Netop på miljøområdet findes der dobbelt administration, og da frikommuneforsøgene skal bane vejen for såvel afbureaukratisering som effektivisering, er det helt fint at lade kommunerne vise, hvad de duer til.

[Lis Noer Holmberg]

Der er også noget positivt på industriministerens område, nemlig at en kommune beliggende i et friamt kan inddrages i lokale erhvervsfremmeforsøg.

Der er utrolig mange muligheder i frikommunetanken, og så er det altså bare om, at kommunerne bruger fantasien, så vi kan nå frem til at løse opgaverne så tæt på borgerne som muligt og til glæde for så mange som muligt. CD overgiver hermed lovforslaget til det videre udvalgsarbejde, hvori vi vil deltage positivt.

Glønborg (KRF):

Frikommuneordningen er et gode, som Kristeligt Folkeparti går varmt ind for, og vi er glade for, at der nu sker en udbygning af ordningen. Forslaget giver mulighed for at afprøve endnu nogle fornuftige og interessante tanker om, hvordan vi kan lægge beslutning og ansvar nærmere ud til borgerne.

Jeg kan ikke lade være med at nævne, at vi alle sammen har fået en henvendelse fra Naturfredningsforeningen, som anbefaler os at gå imod det her. Vi har fået at vide, at Naturfredningsforeningen har meget større tilslutning end de politiske partier, og at det skulle være udtryk for, at Naturfredningsforeningen har fat i græsrodderne. Jeg må udtrykke betænkelighed ved den indvending, som Naturfredningsforeningen har rejst, at det her skulle være til skade for naturfredningen. Jeg er meget skeptisk over for, om Naturfredningsforeningen har været ude og spørge alle medlemmerne rundt i kommunerne, om de er interesseret i, at alt tilsyn og alle beslutninger på disse felter skal ske centralt. Så er det i det mindste ikke en græsrodsbevægelses ærinde, man går, men centralistiske tendensers ærinde.

Selv om jeg mener, at den gode Naturfredningsforening har gjort et meget stort og prisværdigt arbejde for at rejse disse mange problemer, må jeg sige, at jeg ikke på nogen måde agter at følge dens henstilling i denne sag. Jeg ønsker som repræsentant for et politisk parti at være meget nær ved græsrodderne i denne sag.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil takke ordførerne for de positive tilkendegivelser om lovforslaget, der i øvrigt kun giver mig anledning til enkelte bemærkninger.

Til hr. Agerschou, der stillede det principielle spørgsmål om forholdet mellem lovforslag om frikommuneforsøg og anden lovgivning eller lovgivning, der er på vej, vil jeg godt sige, at vi skal gøre, hvad vi kan for at fremme lovforslaget og godkendelsen af frikommuneforsøg, uanset hvilke tanker der i øvrigt er i forskellige ministerier, også tanker, der måske vil udmøntes i et lovforslag med samme indhold som frikommuneforsøget.

Det afgørende er, at der aldrig kan være tale om, at de kommuner, der er gået i gang med et frikommuneforsøg, som måske kort efter afløses af et generelt lovgrundlag, kan sige, at det så egentlig er spildt arbejde, for det første fordi frikommuneforsøgets idé måske har været med til at føde den generelle lovgivning, og for det andet fordi man da kun kan glæde sig over, at det, man i den pågældende kommune syntes var en god idé, som man gerne ville prøve, allerede kan gennemføres, fordi Folketinget har samme opfattelse som den pågældende frikommune.

Så var hr. Agerschou inde på spørgsmålet om, hvorvidt man nu kan lide det, kommunerne kommer med, eller man ikke kan lide det, og dertil må jeg sige, at det generelle synspunkt er, at det er kommunernes ønsker, der er afgørende. Det er det, kommunerne mener er en god idé, der skal være afgørende for, om vi vil godkende det som frikommuneforsøg, og ikke om det ud fra et bestemt partipolitisk synspunkt anses for at være en god idé. Baggrunden for frikommuneloven er jo, at det er kommunernes ønsker, der skal afprøves.

Hr. Glønborg nævnte det brev af 8. november 1988, der er kommet fra Danmarks Naturfredningsforening, og fra det brev vil jeg gerne omtale, at Naturfredningsforeningen har betænkeligheder ved forslagene. Man siger bl.a., at lokale erhvervsmæssige og økonomiske interesser, der kan være i strid med de nationale bevaringsinteresser, vil have større vægt for kommunernes administration af reglerne.

Hertil vil jeg sige, at frikommuneforslaget giver mulighed for at afprøve en gennemført decentralisering inden for en friamtskommune på disse områder. De allerede gennemførte forsøg med decentralisering af zonetovskompetencen til enkelte frikommuner har vist, at der er meget betydelige fordele for borgerne i form af forenklet og væsentlig hurtigere sagsbehandling. Og så er det vigtigt med hensyn til henvend-

[Indenrigsministeren]

delsen fra Naturfredningsforeningen, at de overordnede samfundsinteresser er tilgodeset, idet kommunernes afgørelser kan ankes til henholdsvis Miljøankenævnet vedrørende zoneloven og til Overfredningsnævnet vedrørende naturfredningsloven.

Endelig anfører man i brevet fra Danmarks Naturfredningsforening, at forslaget åbner mulighed for modstrid mellem kommuneplan og regionplan, hvilket kan føre til en irrationel anvendelse af ressourcerne. Hertil er at sige, at frikommunerne ikke bliver frit stillet i forhold til regionplanen, men på forhånd skal have aftalt rammerne for forsøget med regionplanmyndigheden, og det vil altså sige amtskommunen.

I de 3½ år, der nu er gået siden projektets start, er der godkendt 215 forsøg, og ved førstebehandlingen af ændringsforslag til frikommune-loven for et år siden var der godkendt 160 forsøg. Kommunerne har altså i det forløbne år iværksat mere end 50 nye forsøg. Det synes jeg er ganske flot, og kommunerne fortjener ros og tak for, at de fortsat har gejst og påbegynder nye forsøgsprojekter. Jeg mener også, at det forpligter Folketinget til hurtigt at godkende nye ideer, så kommunerne er i stand til at iværksætte dem. Frikommunerne har udtrykt ønske om, at der fremsættes ændringsforslag to gange om året, og det ønske vil jeg forsøge at imødekomme. Det vil fremme igangsætningen af nye forsøg og dermed være med til at øge dynamikken i projektet.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Ministeren svang sig op til at sige, at det er kommunernes ønsker og gode ideer, der skal give anledning til forsøg, og ikke partipolitiske overvejelser. Det synes jeg indenrigsministeren skulle skrive sig bag øret. Vi ved, at der er kommet ønsker og gode ideer fra kommuner, som det ikke har passet den borgerlige regering at give hjemmel til. Hvis ministeren vil have et eksempel, så drejer det sig om sabbatordningen for personale ansat ved en kommune. Så det lidt euforiske udsagn, indenrigsministeren kom med, passer ikke. Den borgerlige regering har indtil nu haft et helt andet standpunkt end det, indenrigsministeren giver udtryk for.

Det er korrekt, at der kommer gode ideer fra kommunerne, men hvem siger, at gode ideer er

noget, der skal laves forsøg med? Hvem siger, at en god idé ikke med det samme kan afstedkomme forslag om en generel ændring? Jeg tror, mange kommuner føler det som spildt arbejde, hvis de har bestræbt sig på at lave gode projektbeskrivelser og går i gang med et forsøg, og det så viser sig, at der alligevel bliver lavet en generel lovændring, inden man har gjort forsøgsresultatet op.

Jeg vil opfordre til, at når der kommer gode ideer fra kommunerne, så overvejer man, om der er mulighed for en generel ændring, i stedet for at gå i gang med denne hulter til bulter forsøgsvirksomhed.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne sige til hr. Agerschou, at jeg ikke er bekendt med, at noget forslag er afvist ud fra partipolitiske synspunkter. Jeg mener, at de afslag, der er givet på forsøgsønsker, har været velbegrundede ud fra de tre kriterier, som ifølge loven giver mulighed for afvisning.

Jeg vil nævne, når man taler om antallet, at af i alt 596 forsøgsideer er der givet afslag på i alt 32, og jeg er ikke bekendt med, at nogen af de 32 afslag er begrundet i partipolitiske synspunkter. Jeg vil gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet oversende en liste til udvalget, som jeg er i besiddelse af, der viser, hvilke forsøgsideer der allerede er udmøntet i konkret lovgivning.

Jeg vil også sige til hr. Agerschou, at i de møder, jeg har deltaget i sammen med folkevalgte fra frikommunerne, gav man udtryk for glæde over, at Folketinget lovgiver på områder, hvor man har forsøgsprojekter i gang i de enkelte kommuner. Der er som sagt ingen modstrid mellem, at en kommune afholder forsøg, og at kommunen oplever, at Folketinget synes, at ideen er så god, at man lovgiver, allerede før forsøgsperioden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det er interessant. Der var for et par år siden et par frikommuner, der søgte om at få lov til at lave forsøg med en sabbatordning, og jeg vil forberede ministeren på, at jeg vil stille et spørgsmål i udvalget om, hvad grunden var til, at de ikke fik lov til det. Det vil være interessant at se indenrigsministeren skrive sig ud af, at der

[Agerschou]

var tale om en partipolitisk begrundelse, så jeg vil forberede ministeren allerede nu, for det bliver et svært stykke arbejde.

Erling Christensen (S):

Jeg skal ikke gøre diskussionen meget længe. Jeg vil sige, at når ministeren fortæller, at der er afvist 32 ud af 596, så er det flot. Men jeg kunne tænke mig at spørge ministeren, hvorfor ministeren ikke tager de 32 forslag med, så vi kan tage stilling til dem i folketingssalen.

Ministeren påstår, at der ikke er afvist forslag af partipolitiske grunde, men når Ballerup Kommune har indsendt forslag om at lave gratis tandpleje for unge under 20 år og sundhedsministeren afviser det, fordi, som hun siger, forsøget ikke kan danne grundlag for en generel ændring af lovgivningen, så synes jeg, det er en påstand, som vi kunne afprøve i Folketinget. Det synes jeg kunne være interessant. Sundhedsministeren fortæller Ballerup Kommune, at Folketinget ved vedtagelse af lov om tandpleje har fastsat, at den øvre grænse for den kommunale børne- og ungdomstandpleje er 18 år. Det kunne jo være interessant at få det diskuteret, og hvis Ballerup Kommune og byrådet kunne tænke sig at få det forsøg gennemprøvet, så synes jeg, at vi skulle have det op til diskussion i folketingssalen.

Det kunne i den forbindelse også være interessant, at nogle forsøg, som Folketinget ikke kunne godkende, kom til offentlig debat på den måde, så det ikke bare er i ministeriet, man drøftede det. En del af frikommunetanken er jo, at man får en åben diskussion om de ting, således at man også i frikommunerne kunne opleve, at Folketinget sagde nej til nogle forsøg. Hvis det ikke kun er de forsøg, der på forhånd kan gå igennem, der kommer herop, men vi kunne få en debat også om kontroversielle forsøg, kunne vi også få en udvikling på det område.

Agerschou (SF):

Der kom en god idé fra en Socialdemokrat! Det sker ikke så sjældent, det er ikke derfor. Jeg vil gerne følge det op med at bede ministeren besvare forslaget fra den socialdemokratiske ordfører. Vil ministeren være villig til at tage en debat i folketingssalen om de gode ideer fra kommuner, der er blevet afvist et eller andet sted i centraladministrationen?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Alle partier i Tinget har under debatten og under udvalgsarbejdet mulighed for at stille ændringsforslag til de lovforslag, der er til behandling, og i den forbindelse at få den politiske debat, der efterspørges.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om social bi-stand. (Ændring af reglerne om finansiering).
Af socialministeren (Aase Olesen).
(Fremsat 2/11 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pernille Forchhammer (S):

Socialdemokratiet har ingen umiddelbare problemer med at give tilslutning til forslagets fire første punkter, selv om vi naturligvis gerne i udvalgsarbejdet vil have høringssvarene fra de kommunale organisationer at se, før vi endeligt giver vores tilsagn.

Derimod er forslagets femte punkt for os at se en smule mere tricky. Vi synes, at det er en vigtig ændring, at man fra den 1. januar 1989 har mulighed for at give plejehjemsbeboere pension og dermed større selvstændighed i deres dagligdag. Vi vil bede socialministeren skrive sig bag øret, at vi også gerne så den mulighed udvidet til at omfatte handicappede på døgninstitutioner, så de kunne få samme selvstændighed i deres dagligdag.